

[Ib Nørlund]

enkelte landes økonomiske politik. Kommentatorer i alle landes presse taler om det; selv Privatbankens cheføkonom, Torben Nielsen, noterer her i landet, at EMS vil begrænse deltagerlandenes økonomiske handlefrihed. Men regeringen siger ikke noget om de problemer.

Den nye binding i forhold til slangens – det skal også bemærkes – har en særlig interesse for den vesttyske D-mark, for den betyder, at det stadige pres for en revaluering af D-marken kan modvirkes ved at vælge byrderne derved over på alle EMS-partnerne, og det vil sige specielt de svagere valutaer. Det er noget, man også burde have med i betragtningen.

For det andet skal EMS-fonden, som det er sagt, optræde som centralbankernes centralbank i dette system. Med det forhåndenværende styrkeforhold vil dette fremfor alt sige et overherredømme for Bundesbank og dens nærmeste. Den skal operere på grundlag af deponeringer af 20 pct. af EMS-landenes guld- og dollarreserver; de får ECUer til gengæld, og disse skal fungere som en ny reservevaluta. Der er faktisk mange uklarheder med hensyn til dette systems fungeren, f. eks. hvad guldets værdi og rolle skal være, hvordan dollarkursen, som jo også indgår i det deponerede, vil indvirke, og hvilken rolle som debitor og kreditor regeringen egentlig regner med at Danmark i praksis kommer til at spille i forhold til denne fond. I hvert fald vil en række af de kreditordninger, som mere og mere skal overtages af fonden – det gælder især dem af mellem-lang værdi – være forbundet med direkte forskrifter for den indre økonomiske politik.

For det tredje betyder ECUens rolle som reservevaluta støttet på fonden i virkeligheden også – det kan man lige så godt se i øjnene – en indstilling på valutakrig rettet imod dollaren. Det er nok en af de store EF-landes hovedsagelige interesser i den, men det harmonerer ikke med snakken om, at EMS skal betyde valutastabilitet. Er den danske regering i virkeligheden indstillet på at tage konsekvenserne heraf, på at blive småsoldat i de stores valutakrig og endda uden forbehold?

For det fjerde tales der som nævnt vidt og bredt om, at en fælles økonomisk politik er forudsætningen for et stabilt valutastystem. Men det, man nu gør, er, at man går den

modsatte vej: at påtvinge et snævert valuta-system for at bruge det til en ensretning eller disciplinering af den økonomiske politik. Men gør man sig følgerne af en sådan bombastisk valutaunion, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kalder den, rigtig klart? Erhvervsrådet har selv svaret – jeg citerer:

»Hvis forhandlingerne om en europæisk valutaordning skulle føre til, at den danske krone knyttes tættere specielt til den tyske D-mark, ville vi risikere en gentagelse af udviklingen fra 1971 til 1976 til skade for produktion og beskæftigelse og med krav om en endnu strammere lønpolitik.«

Hvis dette ikke gør indtryk på økonomiministeren, burde det i hvert fald gøre det på nogle af hans kolleger.

For det femte eksisterer en tilsvarende konflikt mellem EMS-systemet og de monetære udligningsbeløb. EMS-resolutionen lover at afvikle dem for, jeg ved ikke hvilken gang i al den tid, hvor de stadig er vokset, og det har som bekendt allerede ført til, at EMS' start er blokeret.

Men hvad gør regeringen? Støtter den i denne strid aktivt Frankrig, eller støtter den Vesttyskland, eller glider man bare med uden forbehold?

For det sjette er det mest afgørende imidlertid den rolle, som det er forudset at EMS skal spille i hele den eurotiske integrations- og opslagningsproces, sådan som det er sagt på det EF-topmøde, der også vedtog EMSen. I mødets rapport om, som det hedder, »de fremskridt, der er gjort henimod den europæiske union«, hedder det, at man »ved denne lejlighed bekræfter betydningen af de første direkte almindelige valg til Europa-Parlamentet og giver på ny udtryk for sin beslutsomhed med hensyn til at gå i spidsen for en stadig snævrere sammenslutning mellem Europas befolkninger. Til at opnå dette tjener også de beslutninger, der blev truffet angående det europæiske monetære system.« Altså: europæisk union, eurovalg og EMS er filtret sammen i ét klæbrigt net beregnet på at indfange godtroende og udgør alt i alt én fælles bestræbelse.

Hvad har de partier, som nu i tiden søger at gøre sig lidt mere lækre ved at forsikre, at de da heller ikke er for, at EF gøres til en europæisk union, at sige dertil? Ingenting. Ikke engang en lille, forkølet skeptiker har fået taget sig sammen til så meget som at